

GALICJA,

jej ziemia, plody i ludy.

Z pism pośmiertnych

księdza Franciszka Siarczyńskiego.

(Dalszy ciąg. Ob. N. 1, 2, 11, 12, 14, 24, 25, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 44, 48 i 49 Dod. tygodniowego.)

Treść.

XVIII.

Stan zdrowia i choroby. Kołtun. Opisanie tej słabości. Historyczne objaśnienia. Stan jaki dzisiaj. Wole. Badania uczonych i historyczne podania. Niedorodki czyli Sietniaki. Postanowienia rządowe i opatrność nad stanem zdrowia. — Przemysł i rękodzieła. Niski stopień przemysłu. Warsztaty rękodzielnicze które upadły, i które się utrzymują. Warsztaty sukna i płócien. — Wyprawa skór. Blichy woskowe. Fabryka tabaki. Roboty stolarstwie. Papiernie. Huty szklane. Fabryki fajansów. Fabryka skałek. Hamernie.

Stan zdrowia i choroby krajowe.

Mówiliśmy o zdrowym klimacie Galicyi. Znaczna liczba długo żyjących, rzadkie zdarzenia zaraźliwych chorób, najczęściej z obcej ziemi przywoźnych, a nieznanne prawie większe w jednych miejscach niżeli w drugich śmiertelności przyczyny, słusznie dają Galicyi zdrowego kraju zaletę. (126) Są jednak endemiczne choroby, to jest na Rusi, szczególnie w Pokuciu: Kołtun, a w podgórzu krakowskim: gruczolę gardłową, czyli Wole, obie choroby jednak nie umarżające.

Kołtun jest (127) krajowi naszemu właściwą chorobą. Zaród jej złożony we krwi, udzielający się drugim, przechodzący z rodziców w potomstwo bez płci i stanu różnicy, wciska się w włosy, wikła je i skleja w sposób szczególny, iż ani rozczesane ani rozdzielone być nie mogą. Niekiedy na paznokcie u rąk działa, i albo je wszystkie, albo niektóre psuje i przekształca. Wiele jest jednak osób i rodzin, nawet w samem Pokuciu, które tej chorobie wcale nie podlegają. Niekiedy, co jej zaród we krwi wzięli, szkodliwe jego skutki cierpią, aż się kołtun we włosach zwinie, inni i po zwinieniu się, cierpieć nie przestają. Nauka lekarska przyczyn bliższych tej choroby jeszcze nie doszła, ani się w tem, czyli jest zaraźliwą lub nie, niegadza. Doświadczenie naucza, że niebezpieczną jest rzeczą przeszkadzać dobywaniu się materyi, owszem iż mu pomagać i ułatwiać należy; i o tem przekonywa, mimo przeciwnego wielu mniemania, że kołtun nie jest skutkiem niechlujstwa i niedbałego trzymania głowy. Dawni utrzymywali, że choroba ta przez Tatarów, około r. 1387 do kraju naszego zaprowadzoną została; ale jakież dowód tego twierdzenia. Inni mniemają, że przed r. 1564 mało w Polsce znana była. Lecz podług Erndtela (128) Starnigel rektor akademii zamojskiej w piśmie swem do rady lekarskiej w Padwie dowiódł, że już w r. 1287 choroba ta między Węgrami i Pokuciem postrzegana była. Pewny H. w piśmie wydanem w Niemczech, (129) kołtun używaniu czapek przypisuje, za co słusznie wyśmiany został. Vicat lekarz w uwagach nad kołtunem, w Warszawie r. 1793 w druk podanych, twierdzi, że widziano kołtuny, które się z włosów na głowie wywinęły, tak wielkiego objęcia i długości, że 20 funtów niektóre ważyły, i t. d. Uczony La Fontaine lekarz najdokładniej chorobę tę opisał. Jego zdaniem ilość doświadczonej jej do ilości jej niepodległych między ludem prostym była jak dwa lub trzy z dziesięciu, a między szlachtą jak dwa lub trzy z czterdziestu. Że ten stosunek jest przesadzony; badałem lekarzów w Galicyi i zapewniony od nich zostałem, że ledwie na stosunek jednego ze stu pozwolić można; że są osady po stu domów liczące, w których żadna osoba choroby tej niezna. Więc może kołtun rzadszym być znacznie, może następne pokolenia znać go nie będą.

Wole. O gruczolach na szyi czyli Wolach wielu pisało, jako też i o przyczynach które gruczolę sprawują, ale ich badania nie zaspakają zupełnie. Uczony Bredetzky zebrał ich uwagi w dziele: „Reisebeschreibungen T. I. p. 254.“ i przywodzi je w ten sposób: Keysler w piśmie swem „Neueste Reisen durch Deutschland, Böhmen, Ungarn etc. Hanower 1751“ st. 1278 pisze iż mieszkańcy gór z wody twardej, której nie tylko w napoju, ale i w gotowych pokarmach używają, dostają na szyi gruczolę (Kröpfe). W okoli-

cy Neusohl wszyscy prawie mieszkańcy tym gruczolom podlegają. Haquet w książce: „Abbildungen und Beschreibung der Wenden, Illirer und Slawen, Leipzig 1801“, st. 41. mówi że dobrze zbudowani i gruczolom nie znają lubo wśród gór wapiennych mieszkają; nadto twierdzi (130), że w okolicach i górach gdzie ludzie tych gruczolom dostawać zwykli, zadna płeć i żaden wiek nie jest od nich wolny, i tak gruczolę jako i kretynizm przyznaje częściom ziemi kizłowej i ilowej, która gdy w zwierzęcem ciele ani rozpuszczoną, ani strawioną być nie może, zamula kanały, odejmuje naczyniom sprężystość, i w części w której osiedzie, gruczolę sprawia. Zbija znówu zdanie tych, którzy wodę napojoną częściami gipsu przyczyną być tych gruczolom rozumieją, bo w tych owszem jest moc rozwalniająca. We Lwowie, na przykład, jako i w całym Podgórzu woda używana do napoju wiele w sobie Selenitu zawiera, tak iż do prania bielizny jest niezdatną, a przecież ani we Lwowie ani w równinach gruczolom ludzie nie podlegają, i doznają że napój tej wody jest zdrowy. Rozbiór zaś chemiczny najlepiej wody studziennej we Lwowie okazał, iż części wapienia 29, a gipsu 14 granów zawiera. W tych więc górach, które są z wapienia złożone, ani gruczolę, ani kretynizm miejsca niema; ale gdzie góry z granitu, porfiru, kwarcu i t. p., powstają tam zatkania kanałów. Doświadczenia w Karpatach, Alpach, Appeninach, w Syberyi, prawdy twierdzenia tego dowodzą. Lecz w tej mierze i na inne okoliczności względzić należy.

Tu wypada wspomnieć o szczególniejszym gatunku ludzi, który około Piwnicznej, Łącka w Sandeckiem poza Dunajcem w górach postrzegać się daje, a których niedorodkami nazwać by można, są bowiem od przyrodzenia i co do kształtu ciała, i co do rozumu upośledzeni. Zowią się w górach Sietniaki. Są oni z rodzaju kretynów w Szwajcaryi, jacy mieszkają w górnej Walezji.

Mówiąc o zdrowiu i chorobach, mówić wypada o ustanowieniach rządowych dla zdrowia mieszkańców. W skutku tych rządów Galicya ma 17 lekarzów, czyli fizyków cyrkularnych, 4 dystryktowych lekarzów, 5 dystryktowych chirurgów, 17 akuszerów cyrkularnych, 1 łazienkowego lekarza, 1 chirurga przy kopalni solnej, 22 kameralnych chirurgów, 18 kameralnych akuszerów, 2 miejskich lekarzów, 28 chirurgów miejskich, 2 asystentów do oglądania umarłych, 24 miejskich akuszerów, 49 aptek, 12 szpitali na 747 łóżek, i 5 szpitali dla kryminalistów. Dozór wyższy nad tem wszystkim do Protomedyka krajowego należy, który oraz w przedmiotach urzędowania swego jest radcą gubernialnym. Oprócz tego prywatnych lekarzów liczba daleko jest większa.

Przemysł i rękodzieła r. 1820.

Wyznać tu najprzód należy, że przemysł rękodzielny w Galicyi na niskim jeszcze stopniu zostaje, i nawet zdaje się że nie tylko się niepodnosi, ale owszem zamiast postępowania, cofa się i upada. Brak zyskownego odbytu, niedostatek czuć się powszechnie dający niktających coraz więcej z obiegu pieniędzy, ściśnione urządzeniami celnymi granice, odbierają chęć i możność przedsiębiorcom do zakładania i utrzymywania w kraju naszym rękodzieł. Wyrobienie jedwabne w Jędrzejowie, Kętach, Rzeszowie, Sokalu, mało były znaczące i te ustały; szmuklerze tylko, których Lwów ma 60, a w innych miastach po kilku, jeszcze swe warsztaty utrzymują z przekupnego na luty jedwabiu, bo znaczne mieć jego zapasy nie są w stanie.

Najznaczniejsza fabryka bawełnianych i nicianych rzeczy, jako to: nankinu, madrasu, płócienka angielskiego, chustek kolorowych, stołowej bielizny w cyrkule jasielskim i Nawsiu przez hrabiego Friese i kompanię założona, a później od Jeannota nabyta, od lat kilku zamknięta została, z wielką szkodą kraju, bo jej dochód już

na 3,000.000 wynosił. W Białej na granicy szląskiej trwa przecie fabryka muszlinów, bawełnic, kazimirków i sukien, których na 185 warstatach do 6 tysięcy postawów corocznie się wyrabia. Utrzymują się jeszcze warstata sukienne mniej więcej, w Jędrzejowie, w Kozach, Lipniku, Kętach, Żółkwi, Krzywotulach i Dukli. Najznaczniejsza wśród kraju teraz fabryka sukien jest w Mikulińcach, włości Konopki, mając odbył do wojennej komisji ubierczej w Jarosławiu. Kwitnęła niegdyś fabryka flaneli, sukien, bai, kolder angielskich, worków na spodnie, i bardzo znaczną tego wszystkiego ilość tu wyrabiano, gdy żył właściciel hr. Miączyński, ale po jego zejściu upadła. Pospolite grube sukna robią jeszcze w Dobczycach, Ciężkowicach, w Kulikowie, Ujanowicach, w Jaryczowie, w Krzywotulach i Podhajeach, i na te sprzedaż w śród kraju jest więcej pewna i zyskowna, niżeli cienkich sukien, bo te zagraniczne zawsze mieć będą, choćby nie wyrównywały w dobroci pierwszeństwo.

Najdawniejsze, najpotrzebniejsze i najliczniejsze w Galicyi mamy warstata płócien lnianych i konopnych, cieńszych i grubszych. Najlepszych tkaczy mnóstwo jest w Podgórzu w cyrkułach jasielskim, rzeszowskim, przemyskim i t. d. W wielu wsiach każdy właściciel jest tkaczem, w jednym nawet domu po kilka warstatów się mieści. W jednych cyrkułach robią najwięcej płótna grube żaglowe, jako w przemyskim, rzeszowskim, samborskim, sanockim, sandeckim, wadowskim, w drugich pakówki, w innych jak koło Zmigrodu i Dębowa cienkie rąbki; indziej jako w Jędrzejowie, Oświęcimiu, Żywcu, w rzeszowskim, w jasielskim obrusy, serwety i dymy. Wszakże, gdyby wydoskonalono sposób wyprawiania przędzy, gdyby do przędzenia maszyny, kołowrotki sprowadzono, gdyby poprawiono blechy, 131) i magle, obeszłaby się Galicya bez cienkich płócien obcych, owszem by innym dostarczać ich mogła. Tu ma miejsce wzmianka, iż sieci i liny robią w Radymnie; iż Żydzi w brzeżańskim wyrabiają wiele nicianych koronek, a w sanockim poniczoch.

Fabryka wyprawy skór, zaprowadzona niegdyś od Preschla z nakładem znacznym do Buska, w której na 15 tysięcy skór wszelkiego gatunku wyprawiano, już ustała; w Wędrzycu jeszcze się trzyma; w Kutach i Tyśmienicy dawno założone od Ormianów garbarnie i wyprawy safanów, z korzyścią się utrzymują. W innych miejscach jakoto: w Tarnowie, Jaworowie, Stanisławowie, Żółkwi, Lubaczowie, w Kamionce, Załóżcach i t. d. są wprawdzie garbarnie, ale mało znaczące.

Blechy woskowe i fabryki świec w jakim były niegdyś stanie w Jarosławiu, Łańcucie, w Kabarowcach, nie podnoszą się, lecz trwają.

Dwie są fabryki skarbowe główne tabaki: w Winnikach i Miansterzyskach. Pierwsza utrzymuje 885 robotników, rocznie wyrabia między 70 do 100 tysięcy cetnarów liści tytoniowych na tabakę i tytoń; druga połowę ma robotników bo 436 i połowę też tabaki i tytoniu wydaje.

126) Wojciech Oczko uczony lekarz wieku XVI, Ruś czerwoną najzdrowszą częścią krajów polskich nazywał.

127) *Quam Poloni Gwoździec Rozolani Koltun vocant.* Herz Sas. profes. Patav. 1600. Lekarze po łacinie zowią go „*plica polonica*“, Niemcy „*Weichselkopf*“ pewnie od Wisły, lecz i w Morawii, w Szląsku, w Węgrzech, w Siedmiogrodzie, Polsce, Litwie i Węgrzech jej doświadczają. Niegdyś w okolicy Halicza tak była pospolitą i zaraźliwą, iż jak pisze

Rozmaite roboty stolarskie dostarczają wszystkie prawie miasta Galicyi a szczególnie Lwów, który ma równie doskonałych rzemieślników jak Wiedeń. W temże mieście jest wiele i siodlarzów bardzo dobrych, którzy wystawiają pojazdy, nieustępujące co do mocy i piękności wiedeńskim, gdyby tylko obcym uprzedzenie nie sprzyjało. Już i w mniejszych miastach jako w Jarosławiu, Rzeszowie, Sądowej Wiśni i t. d. robią rzemieślnicy porządne pojazdy. Dawniej w Kolbuszowej było siedlisko stolarzów, którzy się dotąd utrzymują, lubo ich robota niema tego co dawniej pokupu.

Bredetzki liczy w Galicyi papiernie następujące: w Piwnicznej w cyr. sandeckim, w Przedborzu i Szkle w cyr. przemyskim, w Hucisku w cyr. żółkiewskim, w Kutkorzu w cyr. złoczowskim, w Lelechówce, Nawaryi i Zawadowie w cyr. lwowskim, w Nowogrobli w cyr. brzeżańskim, w Geryniu, Lachowej w cyr. stryjskim, w Krzywotulach w cyr. stanisławowskim; te dostateczne są na opatrzenie papierem, lubo nie najlepszym, kraju naszego.

Huty szklane wyrabiają wiele szkła: w Kamienicy, w Porębie wielkiej, w cyr. sandeckim; w Gumniskach i Niwiskach w cyr. tarnowskim; w Nisku w cyr. rzeszowskim; w Ohladowie i Pieniakach w cyr. złoczowskim; w Zawałowie w cyr. brzeżańskim; w Suffczyńcu, Łozińcach, Jaworniku, w cyr. sanockim, i w Skolem w stryjskim; ta ostatnia najzamożniejsza mająca szlufirzów z Czech znacznym nakładem sprowadzonych. Nie wszędzie znajduje się piasek kizlowy potrzebny do fabryki szkła białego. Kopa jego płaci się po 4 zlr. 30 kr. w WW.

W wielu miejscach, zwłaszcza w górach karpackich są potażarnie, lubo nie zawsze trwające.

Fabryki fajansów, naczyń glinianych i kamiennych znajdują się. Najznaczniejsza jest w Glinisku, zajmuje 60 robotników z okładem, do p. Nikorowicza i Wolffa należy. We Lwowie bardzo kształtne piece gliniane w różne figury z gliny wyrabiają.

Saletrzarnie w Wieliczce, w Brodach i w innych też miejscach na Pokuciu i Podolu, w cyrkułach tarnopolskim i czortkowskim utrzymują.

W Niżniowie jest fabryka znaczna skałek strzelbowych, w niej 33 robotników krzemienie obrabiają, i zdaniem znawców lepsze od francuskich skałki do strzelby wojsku dostarczają.

Liczne są w Galicyi hamernie żelazne, jako to: w Smolnie i Majdanie w cyr. samborskim; w Skolem, Podhorodcach, Synowódzku, Mizuniu, Podmichalu, Lachowcach, Dothem, Sokołowie, Lopocie i Rybniku w cyr. stryjskim; w Cisnej w sanockim, w Sielcach, Bukowie i Ostapkowcach w cyr. złoczowskim; w Zakopanem w cyr. sandeckim, i t. d. nie tylko wytapiają żelazo, ale w nich odlewają piece, kuchnie, kotły, garnki i wszelkie naczynia, tudzież kuja blachy, sprzęty różne, i t. d. żelazne. W hamerniach skolskiej, mizuńskiej, smolińskiej i pod Żydaczowem wyrabianie stali z rudy żelaznej pomyślnie się udało.

(C. d. n.)

Starowolski szlachta dla uniknięcia zarazy, mieszkać tu w swych włościach niecheiała.

128) *Varsovia physice illustrata.* 1730.

129) *Die philosophische Medicine des Steins, des Weichselkopfs, in Wien* 1794.

130) *Neueste Reisen* T. IV. str. 130, r. 1706.

121) Jak już zrobiono w Krechowcach, włości Doszota w bliskości Stanisławowa od r. 1818.

Obrót handlu krajowego w czerwcu 1857.

Porządkiem nowej taryfy.

(Obacz Nr. 3, 7, 8, 12, 25, 27, 28, 33, 41, 43, 44 i 48 Dodatku tygodniowego.)

Przywóz do kraju.

Wprowadzono	w okręg Namiestnictwa lw.	na Bukowinę	Wprowadzono	w okręg Namiestnictwa lw.	na Bukowinę
	funtów			funtów	
Kakao surowe w łupach i pestkach	2,13	—	Tytoń surowy	4.471,55	—
„ tarte	76	—	„ preparowany	2,14	2,24
Kawa surowa i surogaty	566,02	64,96	Ogrodowina świeża	81,74	20,74
Korzenie proste	47,35	13,62	„ przyprawiona	1,74	11,59
„ przednie	15,17	5,14	Zboże, pszenica i strączkowe	18.870,30	1.339,42
„ najprzedniejsze	1	—	„ żyto, hreczka, proso, kukurudza	7.154,29	14.555,44
Owoce południowe	138,93	33,16	„ jęczmień, słód i owies	4.575,48	2.081,37
„ „ średnie	128,90	63,75	Ryz trzebiony	75,21	63,57
„ „ pospolite	41,85	58,33	Mąka i mieliwo	570,85	389,05
Herbata	277,64	1,60	Rośliny, jałowiec i orzechy ziemne	1,52	60
Cukier rafinowany	155,65	—			

Wprowadzono		w okręg Na- miestnictwa lw.	na Bukowinę	Wprowadzono		w okręg Na- miestnictwa lw.	na Bukowinę
funtów				funtów			
Rośliny nasiona olejne	140,41	12	12	Wyroby wszelkie inne	2,08	—	—
„ nasienie koniczny	1	1,658	1,658	Cerata przednia	3,67	45	45
„ gorczyca, anyż, kmin	302,94	1	1	Suknie i stroje pospolite	4,81	50	50
„ bliżej nieoznaczone	35,28	6,15	6,15	„ przednie	1,37	2	2
Ryby świeże	—	2,73	2,73	„ najprzedniejsze	86	1	1
„ śledzie i sztokfisz	4,84	28,72	28,72	Wyroby koszykarskie najpospolit.	2,91	—	—
„ bliżej nieoznaczone	4,99	18,08	18,08	„ „ pospolite	3,65	—	—
Skóry surowe	97,61	2.141,07	2.141,07	Papier przedni	3,38	35	35
„ bliżej nieoznaczone	45,89	24,90	24,90	Wyroby z papieru	2,27	4,04	4,04
„ futra „ „	46,63	5,70	5,70	„ „ ze związku celnego „	2,15	14	14
Sierść i szczeń	456,76	11,07	11,07	Wyroby kuznierskie surowe	3,00	3	3
„ czyszczona	23,35	—	—	„ ze związku celnego	46	22	22
Pierze	1,71	7,73	7,73	Skóry proste	68,88	1,06	1,06
Pióra do pisania	35	—	—	„ ze związku celnego	—	1,78	1,78
Miód przysny	—	22	22	„ przednie	10	—	—
Sery	6,21	—	—	„ ze związku celnego	1,83	9,36	9,36
„ wołoskie i mołdawskie	—	180,10	180,10	Wyroby ze skóry i z kauczuku po- spolite	84	—	—
Produkta zwierzęce, jaja, mleko, śmietana	4,55	149,92	149,92	„ przednie	2,12	9	9
Tłuszcz, masło, smalec, słonina „	93	10,02	10,02	„ ze związku celnego	2,30	14	14
Tran rybi	123,37	—	—	Wyroby kościane	2	—	—
Łoje	225,33	153,44	153,44	Wyroby drewniane	56,76	62	62
Oliwa	103,88	8,62	8,62	„ ze związku celnego	8,52	—	—
Olejek rozmarynowy z terpentyną „	10,38	—	—	„ posadzki i furnir	8,26	—	—
„ bliżej nieoznaczony	34,72	—	—	„ przednie	20	67	67
Piwo i miód w fiaskach	3,29	—	—	„ „ ze związku celnego „	—	13	13
„ „ butelkach	80,15	6,66	6,66	„ najprzedniejsze	1,67	—	—
Trunki gorące, arak, rum	95,38	81	81	„ ze związku celnego	3,92	—	—
„ likwory, esecya ponczowa	3,90	27	27	Szkło i wyroby szklane pospolite „	52	—	—
Wino w fiaskach	74,33	24,19	24,19	„ „ średnie	1,01	—	—
„ w beczkach	50,59	—	—	„ „ przednie	2	4	4
„ mołdawskie	—	469,43	469,43	„ „ ze związku celnego „	19	—	—
Ciasta	12	—	—	Kamienie prawdziwe	2,84	—	—
Musztarda, kapary	3,14	—	—	Wyroby z kamienia przednie	50	—	—
Czokolada, sucharki	15,18	1,68	1,68	Wyroby gliniane pospolite	12	3,34	3,34
Minerały surowe	56,50	—	—	„ średnie	2,02	84	84
Materje lekarskie przednie	14,44	2,77	2,77	„ najprzedniejsze	8	7	7
„ najprzedniejsze	1,24	3	3	„ ze związku celnego	2,53	—	—
Materje farbiarskie i garbarskie	—	4,74	4,74	Wyroby zelazne najprostsze	281,86	—	—
„ koszenila Silvester	6,56	80	80	„ „ ze związku celnego „	29	—	—
Guma i żywica, dziegieć	1.230,99	5,38	5,38	„ „ pospolite	1,43	—	—
Olej terpentynowy	—	125,33	125,33	„ „ ze związku celnego „	17,59	—	—
Gumy rozmaite	7,77	38	38	„ „ przednie	7,86	2	2
Chemiczne materje, boraks, wi- tryol	232,14	—	—	„ „ ze związku celnego „	12,67	2	2
„ arsenik	2,38	1	1	Wyroby z kruszców rozmaitych	5,03	83	83
„ preparat z arseniku, spir. wityr.	3,02	—	—	„ „ ze związku celnego „	57	—	—
„ blejwas, cynkweis	43,55	26	26	Instrumenta, chemiczne, muzyczne „	8,96	6	6
Surowe zelazo	40,00	—	—	„ ze związku celnego	6,11	—	—
Blacha zelazna bielona	1,20	8,35	8,35	Maszyny zelazne	31,63	—	—
Zelazo w szynach	—	2,38	2,38	Drobny towar najprzedniejszy	1,12	1	1
Cynk w płytach	36,62	—	—	„ przedni	77	10	10
Miedz , mosiady	1,94	25,15	25,15	„ ze związku celnego	10	—	—
Bawełna surowa	3,06	—	—	„ pospolity	2,22	11	11
Len, konopie	382,73	—	—	„ ze związku celnego	52	—	—
Wełna surowa	1.890,38	1,649,79	1,649,79	Preparata chemiczne, farby, lekar- stwa	32	—	—
Przędza bawełniana, surowa	—	33,43	33,43	Karuk i klój	205,95	—	—
„ bielona, i kręcona	14,40	—	—	„ różne inne preparata	12,57	—	—
„ farbowana ze związku cel- nego	19,58	—	—	Świeće i mydła, stearynowe	61	1	1
„ farbowana	18,79	—	—	„ preste	1,58	—	—
Przędza wełniana kręcona farbowa	9,72	1	1	Mydło proste	95	1,91	1,91
Wyroby bawełniane średnie	22,80	2,51	2,51	„ pachniące	1,07	—	—
„ ze związku celnego	4,28	11	11	Książki, karty, muzykalia	11,53	—	—
„ przednie	24,06	1,80	1,80	„ ze związku celnego	24,26	6,33	6,33
„ ze związku celnego	1,37	—	—	Obrazki i litografie	74	3	3
„ najprzedniejsze	1,33	—	—	„ ze związku celnego	65	30	30
Wyroby lniane, powroźnicze	2	—	—	Malowidła na płótnie	7	—	—
„ pospolite	52	—	—	Otręby, plewy	—	15,54	15,54
Wyroby wełniane najpospolitsze	13,79	63	63	Podroby, kości, rogi	51,68	21,96	21,96
„ średnie	59,83	3,82	3,82	Bydło rzeźne, woły byki sztuki	2	944	944
„ ze związku celnego	3,07	85	85	„ krowy i cieliczki	2	—	—
„ przednie	12,23	1	1	„ cielęta	1	—	—
„ ze związku celnego	81	—	—	Owce i kozy	—	37	37
„ najprzedniejsze	2	—	—	Świnie	86	309	309
Wyroby jedwabne przednie	3,96	16	16	Konie i zrebęta	376	148	148
„ „ ze związku celnego „	1,54	24	24	Zwierzęta bliżej nieoznaczone	70	4,985	4,985
„ „ pospolite	2,52	2	2	Drzewo na opał stóp kub.	—	108	108
				„ fabryczne	6,502	323	323
				„ transport lądem	1,950	—	—

Wywóz za granicę.

Wywieziono		z okręgu Na- miestnictwa lw.	z Bukowiny	Wywieziono		z okręgu Na- miestnictwa lw.	z Bukowiny
funtów				funtów			
Kawa surowa w pestkach i łupach „	—	—	33,54	Ogrodowina świeża	—	—	5,00
Owoce południowe średnie!	43,38	—	—	Zboże: pszenica, strączkowe	97,20	—	—

